

Avaluació de la implantació del Programa Joves Sense Fum

Araceli Valverde, Mª Glòria Huerta, Immaculada Malé, Enriqueta Lorente, Mercedes Alcántara, Xavier Costas, Carles Fontanals, Guadalupe Ortega, Josep M Suelves, Àngela Martínez, Carmen Cabezas.

Generalitat de Catalunya
**Agència de Salut Pública
de Catalunya**

Programa
**Atenció Primària
sense fum**
www.papsf.cat

**Institut Català
de la Salut**

SCATT
Societat Catalana pel Control
i Tractament del Tabaquisme

Introducció

El grup de treball Joves sense Fum va ser creat al 2010, al si del PAPSF, i format per membres del SAP Vallès Oriental, SAP Barcelona-Muntanya, SAP Barcelonès Nord i Maresme, SAP Alt Penedès-Garraf-Nord, l'ABS Salou, membres de la docència i en col·laboració amb l'ASPCAT, la DG de Joventut i la SCATT.

Objectiu

Avaluar el grau de satisfacció i l'acceptació d'un programa que intenta:

- Retardar l'edat d'inici en el consum de tabac a l'adolescència.
- Potenciar l'autoeficàcia i habilitats dels escolars per a mantenir-se com no-fumadors
- Reforçar les accions preventives sobre el tabaquisme a l'aula (compatible amb el Classe s/fum)

Pla de treball

Població destinatària: alumnat de primer d'ESO; 12 i 13 anys.

Aquesta experiència pilot està vinculada al projecte territorial 2.2 del Pla de Salut en relació a la prevenció de la cronicitat de tabac i al repte de control de les addiccions del PINSAP.

Van participar un total de 6 centres amb 16 línees (8 a Salou, 4 a Mataró, 3 a Mollet del Vallès, i 1 a la Llagosta) i uns 400 alumnes.

Van mesurar indicadors de participació, seguiment i resposta segons qüestionari d'avaluació (de satisfacció i prevenció del tabaquisme entre el docent i l'alumnat abans i després del programa).

Resultats

El 84,6% dels docents eren dones, de 44,2 anys d'edat mitjana.

De les expectatives, la conscienciació, va ser la més freqüent, amb 50%.

Millor act. creativa
Classe sense Fum 2011-12

**No besis fum,
encén petons!**

(Audiovisual)

Institut Manuel de
Pedrolo, 1r B Tàrrrega

Resultats I

Enquesta al docent	Prèvia n=13	Post n=10
1. Ets fumador ?	38,5%	
2. Has modificat la teva opció en relació amb l'abandonament del tabac?		10,0%
3. Si fossis fumador o fumadora i t'oferissin ajuda terapèutica, hi tindries interès?		100,0%
4. Què acostumes a fer amb els alumnes que fumen? Els dono consell	61,5%	
5.1. Què n'opines, del programa "Joves sense fum"? De 0-10; mitjana(SD)		
El contingut del material és entenedor		7,5(0,9)
El material ha estat atractiu i ha motivat l'alumnat		7,1(1,0)
5.2 - Sobre altres aspectes;		
Els continguts impartits em serveixen per fer intervenció en els joves per evitar l'inici del consum del tabac		7,0(1,8)
La metodologia és adequada per assolir els objectius del curs		7,3(1,1)
La formació rebuda ha satisfet les meves expectatives		7,3(1,1)
Les persones responsables ens han donat el suport adequat		7,6(1,4)
6. Respecte al tabaquisme, com valores la millora dels teus coneixements?		5,2(1,1)

Resultats II

Enquesta a l'alumnat	Prèvia n=391	Post n=314
1. Penses que el tabac és una droga perjudicial per a la salut?	95,9%	95,9%
1a. Han canviat les teves idees sobre el consum i les conseqüències del tabac?		36,3%
2. Creus que perjudica els no fumadors?	76,7%	91,4%
3. El consum del tabac i el seu fum; originen malalties greus en les persones i, fins i tot, la mort en les persones?	94,9%	96,5%
4. El consum del tabac influeix negativament en el rendiment esportiu?	84,1%	88,9%
5. Sabràs dir NO al tabac en qualsevol situació?	78,8%	72,9%
6. Què n'opines, del programa "Joves sense fum"? De 0-10; mitjana(SD)		n=112
El contingut del material és entenedor		8,1(1,7)
M'ha resultat atractiu i motivador		7,2(2.5)
M'ha ajudat a entendre la temàtica del tabac		8,1(2.2)
L'activitat m'ha agradat molt		7,0(2.6)

Conclusions

-Dels deu professors que han respòs l'enquesta post programa, un ha modificat la seva opció en relació a l'abandonament del tabac. Tots acceptarien l'oferiment d'ajuda terapèutica si fossin fumadors.

-Sobre els continguts impartits, la metodologia, la formació i els responsables del programa, es pot dir que la satisfacció ha estat elevada obtenint una puntuació superior a 7/10.

-Els docents han valorat la millora dels seus coneixements en un 5,2/10.

-Dels 314 alumnes que han respòs l'enquesta post programa, destaca que el 36,3% diuen que sí ha canviat les idees inicials sobre el consum del tabac. El 72,9% pot dir no al tabac sense perdre les amistats.

-Els alumnes han valorat molt positivament el material amb 8,1/10 i el consideren atractiu i motivador 7,2/10.

-Creuen que el programa els ha ajudat a entendre la temàtica del tabac amb 8,1/10 i els ha agradat molt amb 7/10.

Discussió

A nivell de satisfacció el programa Joves s/Fum es valorat positivament en aspectes com els continguts impartits, la metodologia, la formació, etc. Tot això fa que es pugui continuar impulsant e implantant a la resta de Catalunya.

És un programa que ofereix la formació necessària als docents, el material i l'avaluació, de forma molt flexible i àgil per al docent. A més es pot complementar amb altres intervencions preventives com el programa Classe s/ Fum.

Són necessaris els programes preventius, i la col·laboració multidisciplinària per arribar a l'èxit en la prevenció primària de tabaquisme.

Relació de guanyadors/es
de les edicions anteriors

- Edició 2006-2007
- Edició 2007-2008
- Edició 2008-2009
- Edició 2009-2010
- Edició 2010-2011
- Edició 2011-2012
- Edició 2012-2013
- Edició 2013-2014

Activitat creativa
guanyadora 2010-2011

Activitat creativa
guanyadora 2011-2012

Activitat creativa
guanyadora 2013-2014

Fulls informatius

número 1 (febrer 2015)

Inscripció

Cal emplenar la Sol·licitud de preinscripció **Classe sense fum 2014-2015**

Manual d'usuari de l'aplicació del programa

Programa

- Presentació del programa
- Calendari 2014-2015
- Bases del concurs, informació i recursos
- Díptic
- Pòster
- Compromís de l'alumne/a
- Full de compromís de la classe

Activitats complementàries

- Joves sense fum **NOU**
- **Activitats complementàries** extretes de les activitats del **Programa TABES**

Gràcies araceli.valverde@gencat.cat